



Vsebina.

1. <i>E. Gangl</i> : Ranjenec od Prilepa. Pesem	145
2. <i>Jos. Vandot</i> : Kekec nad samotnim brezdom. Planinska pripovedka s tremi podobami	146
3. <i>Janko Leban</i> : Pri zibelki. Pesem	155
4. <i>Ivo Trošt</i> : Stanko in Milko. Tri povesti	156
5. <i>Fr. Ločniškar</i> : Mlada rast. Pesem	158
6. <i>Miroslav Kunčič</i> : Majdka in solnčna žarka. Pesem	158
7. <i>Fr. Rojec</i> : Dve liliji. Pesem z lesorezom	159
8. <i>Kompoljski</i> : Kako sem spoznal svojega brata. Povest s tremi podobami	160
9. Pouk in zabava	165
10. Kotiček gospoda Doropoljskega	167

Metliški šolarji so zbrali svojim zaslužjenim bratcem za pirhe
253·25 Din. — Presrčna hvala!

Mladinske knjige naj vam bodo vir srčnega veselja in plemenitega
uživanja. Nabirajte iz njih zaklade duha in srca! Vaša knjižnica, dasi še
tako skromna, bodi vaš ponos!

„Zvonček“ izhaja v mesečnih zvezkih ter stane vse leto v naprejšnjem
plačilu 30 Din, pol leta 16 Din, četr leta 9 Din. Posamezne številke
3 Din.

Uprava je v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6, Učiteljska tiskarna,
I. nadstropje.

Na naročila brez istodobno vposlane naročnine se ne oziramo.

Izdajatelj in odgovorni urednik: **Luka Jelenc**, ravnatelj v Ljubljani,
Frančiškanska ulica št. 6.

Rokopise je pošiljati na naslov: Uredništvo »Zvončka« v Ljubljani,
Bleiweisova cesta št. 20/II.

Rešitve sprejemamo tekom prvih 8 dni po odpravi vsake „Zvončkove“ številke!

Last in založba Udruženja Jugoslovenskega Učiteljstva — poverjenišтво Ljubljana.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.



Štev. 6.

V Ljubljani, junij 1924.

Letnik XXV.

Ranjenec od Prilepa.

(1912)

Silna bitka vname se v Prilepu,
Srbini bije s Turkom se sovragom,
s prsmi, glej, junaškimi nezlomno
jez gradi mu pred domačim pragom.

Meč se bliska, krogla k smrti žvižga,
dim s plameni se k oblakom vije,
Marko vojniki ranjen k tlom omahne,
kri mu iz globoke rane lije.

Bratska roka naglo ga prestreže
in na skrb k zdravniku ga odnese,
a iz ust besede ni tožeče
in oči junaku ne solzé se.

Z veličastnim mirom Marko čaka,
da naj pride, kar že mora priti,
samo z majko, ženo in otroki
želel za slovo bi govoriti . . .

Sel spusti se kakor ptica naglo
v Markov dom, da svojce mu privede.
Naglejša je smrt: ta položi ga
v dom poslednji med domače grede.

In ko pridejo njegovi dragi,
prvo jim vprašanje zašepeče:
„Kaj je z Markom? Dejte, majka prosí,
da nas spet obsine solnce sreče!“

Trda jim resnica odgovarja:
„Marko kot junak poslednjo srago
vroče srčne je krvi potočil —
sebe dal je domovini v zmago!“

Nema bol jih dvigne do gomile,
nanjo so pogledi vseh uprti,
a ponosna lepeta beseda:
„Marko je umrl junaške smrti!“

Stara majka, žena in dečica
s križem poslové se od rednika,
v vzdih se ne izlije bolečina,
saj ljubav je k domu prevelika! —

E. Gangl.



JOSIP VANDOT:

Kekec nad samotnim brezdnom.

Planinska pripovedka.

6.

Kekec je ležal na trati pred Bedančevo kočo. Lepo se je videlo od tod v zeleno zagorsko dolinico, ki se je razprostirala globoko tam doli. Videl je vasico, ki se je kopala v rumenih solnčnih žarkih, in skoro vsako hišico je razločil. Videl je tudi rojstno hišo — tam med drevjem je stala in mu je migala iz globoke dolinice. Kekcu je zastalo za trenutek srce, ko je zagledal svoj dom, in bridke misli so se mu dvignile v duši. »Bog ve, kako hudo je našim zdaj doma!« je premišljal. »Mislijo si nemara, da me je Bedanec požrl... Pa me ni požrl; samo na vrv me je navezal in me je nekajkrat prav pošteno oplazil s šibo. A hujšega ni bilo... Joče se uboga Tinkara za mano in je zaradi mene pozabila celo na svojo rajnko muciko. Mogoče stoji ravnokar pred hišo in gleda na visoke gore. Pa se kremži in zdihuje, ker ji je hudo po Kekcu, ki ji ne igra več na citre in je tudi nič več ne draži. Oj, Tinkara, uboga Tinkara!«

In Kekec je šinil z roko preko obraza in je vzdihnil prav žalostno. Toda nenadoma se je udaril po čelu in se je zasmel. »Glejte, glejte — pa sem se začel cmeriti,« je izpregovoril. »Oj, to bi se mi zdaj-le Bedanec posmehoval, če bi videl, kako se znam cmeriti! Kaj zato, če me je pograbil Bedanec! Saj me ne požre živega, pa tudi speče me ne za večerjo, ker ima tod okrog zadosti divjačine. Glavno je, da sem se rešil njegovih vrvi. Vse drugo pa pride kar samo od sebe. Saj sem ga že ulovil na sovo in na tisto lepo pesemco. In tudi zadnja poskočnica pride gotovo. Samo izmisliti si jo še moram. In izmislim si jo danes ali jutri. Izmislil sem si že marsikaj. Pa bi si ne mogel izmisliti zadnje poskočnice, ki bom zaigral z njo Bedancu, da bo kar strmel in skakal? He-he, zakaj pa ne?«

Kekca se je polastila zopet dobra volja. Kar zažvižgal si je veselo pesem in je skočil na noge. Odšel je v kočo in je stikal tam vsepovsod. Toda ker ni našel tam ničesar poštenega, je odšel nazaj na

trato. Ker Bedanca še vedno ni bilo od nikoder, pa se je obrnil do goličave, ki se je z nje tako lepo videlo na Kosobrinovo domovanje. »Hm, nemara je Kosobrin jezen name,« si je mislil Kekec sam pri sebi. »Jezen pa je zaradi tega, ker sem si izmislil o njem tako lepo pesemco. Pa ga pokličem in mu rečem, da naj ne bo hud. O, povem mu, da ga nisem hotel z njo jeziti, ampak sem hotel nanjo Bedanca ujeti, kakor sem ga ujel na sovo. In Kosobrin ne bo nič več jezen...«

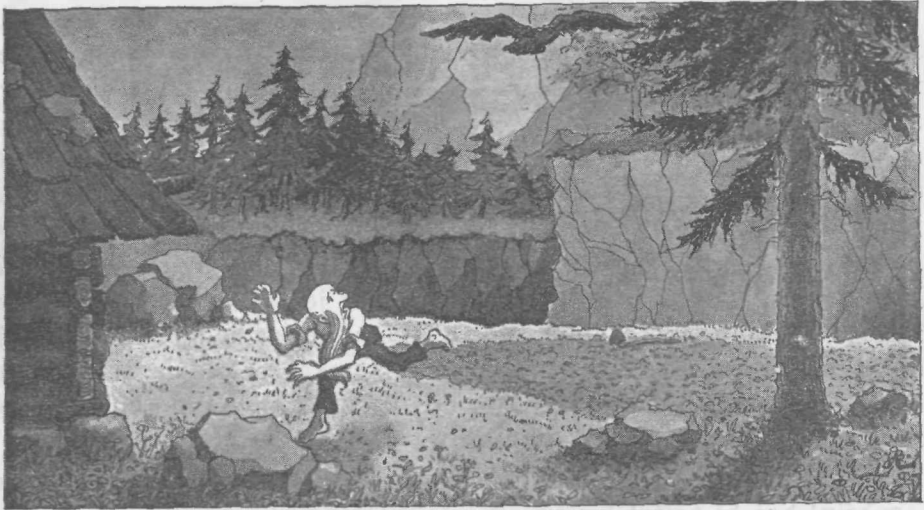
Kekec je prišel na goličavo in je zaklical na ves glas: »Stric Kosobrin, oj, stric Kosobrin!« — Kosobrin je stal tam sredi njivice in se je okrenil. Zagledal je Kekca in mu je zažugal z roko. »Hej, nepridiprav!« je zavpil Kosobrin. »Kar semkaj pridi, da ti navijem ušesa! Kar pridi, o, kar pridi! Pa boš videl, kako se norčuje iz poštenih ljudi... Ali si slišal, nepridiprav?«

»Slišal sem, slišal,« je odvrnil Kekec. »Pa ne jezite se name, stric Kosobrin! Saj bi prišel k vam, da me pošteno zlasate. Pa ne morem, stric Kosobrin — k vam ne morem, ker ne poznam skrivne poti, ki drži k vam in ki bi Bedanec tako rad vedel zanjo... Ne jezite se, stric Kosobrin! Tisto pesem sem si izmislil samo zato, da sem prekanil Bedanca in sem se rešil njegovih vezi. Veste, vsak dan vam jo bo prepeval Bedanec. A vi se nikar ne jezite! Rečem vam, da se rajši smejte! Kar zasmejte se Bedancu, ko vam jo prvič zapoje! Pa bo videl Bedanec, da se vi za tisto pesem prav nič ne menite, ampak se ji še celo smejete. Hej, razhudil se bo Bedanec in vam ne bo nikoli več prepeval tiste neumne pesmi. Le meni verjemite, stric Kosobrin, da bo tako... Pa napravite tako, kakor sem vam rekel.«

»Ahá?« se je začudil Kosobrin in je potem umolknil. Pomišljal je nekaj trenutkov; nato je pa tlesknil z rokami in je rekel: »No, no — saj bo nemara res tako najbolje... Kekec, prevejanec si in nisi nepridiprav...«

A hipoma je Kosobrin zavrnil na ves glas in je prestrašen vrgel motiko v stran. Zakrilil je obupno z rokami in je zavreščal: »Beži, beži, ako ti je življenje drago!« — Zapršil se je preko njivice in je izginil onkraj koč. Čulo se je samo še njegovo divje, obupno vreščanje.

Kekec se je čudil in ni vedel, čemu se je možiček tako nenadoma in tako silno poplašil. Toda že čez trenutek je zagledal orla, ki je krožil nizko nad Kosobrinovo domačijo. »Ahá, tu je krivokljuni hudobec, ki me je hotel oni-le dan imeti za večerjo,« je pomislil. »Pa sem ga dregnil, da mi je dal za spomin pero, ki ga nosim za klobozkom... A Kosobrin se ga boji in je zato pobegnil v varno koč. Pa zakaj ga ne dregne Kosobrin in zakaj se ga boji? Saj se ga tudi jaz nisem bal... Nemara pa je Kosobrin res zajček in se mi ni Bedanec lagal. Hej, hej...«



Orel se je nenadoma spustil k tlom; kakor blisk je šinil h goščavi, ki se je raztezala onkraj njive pod belimi skalami. In tedaj je Kosobrin zavreščal še huje, in Kekec je zaslišal tudi obupen krik, ki se je razlegnil sem iz goščave. Kekec je spoznal tisti glas — bil je glas Mene, ki je pasla živinico v goščavi in je zavpila tako obupno. Kekec se je zdrznil in se je prestrašil na vso moč. Mislil si je, da je pograbil orel siroto Meno z ostrimi kremplji in se dvigne zdaj pa zdaj z njo v višave. Kekec je kar obstal ob teh misli, in lasje na glavi so se mu naježili. Zakrilil je z rokami in je zavpil preko soteske: »Hej, stric Kosobrin! Vzemite palico, vzemite kolec, pa dregnite krivokljunca! Meno bo odnesel... Ali slišite, stric Kosobrin?«

A Kosobrin je vreščal neprestano in se niti pokazal ni. Mena je zaklicala še enkrat — in tedaj se je že prikazal orel nad goščavo. V krempljih je držal ovco in se je dvigal više in više in je kar hipoma izginil onkraj skalovja. Kekec se je pomiril, ko je videl, da orel ni pograbil Mene, ampak samo ubogo ovco. Prešel mu je strah in odahnil se je globoko. »Stric Kosobrin, zakaj ga niste dregnili, kakor sem ga bil dregnil jaz?« je zavpil. »Pa bi imeli zdaj vi ovco, a ne krivokljunec... Oj, zakaj se tako boječ, stric Kosobrin? Saj ni krivokljunca zdaj nikjer več... Poglejte, pogledjte, stric Kosobrin! Orla ni nikjer več...«

A Kosobrin se ni prikazal od nikoder, pa tudi vreščal ni več. Kekec je videl samo še malo Meno, ki je naglo gnala živinico proti domu in je glasno jokala. Tedaj pa se je Kekec pošteno razjezil. Kar z rokami je zamahnil in se je obrnil, pa je odšel nazaj proti Bedančevi koči. »Zakaj je Kosobrin tak zajček?« je vprašal samega sebe. »Boji se, boji in strah ga je kot našo Tinkaro... Škoda, da mene ni bilo tam na oni strani. O, to bi bil dregnil krivokljunca, in pogledal bi

me bil in bi me bil takoj spoznal. Pa mi bi bil nemara pustil še nekaj peres za spomin, oj, še nekaj lepih peres! In orel bi vedel, da Kekec ni tak zajček, kakor je Kosobrin.«

Kekec je prišel do samotne kočice in je legel tam na trato. Z roko si je podprl glavo in je pričel prepevati pesem o Kosobrinu. Prišel pa je ravnokar Bedanec in se je zasmel, ko je slišal, da prepeva Kekec tisto pesem. Na hrbtu je nosil Bedanec lepega srnjaka, ki ga je bil ujel v gozdu v nastavljeno zanko. Vrgel ga je na trato in je potrepljal Kekca po ramenih. »He-he, lepo poješ, Kekec, lepo,« se je nasmejal. »Ali vidiš srnjaka? Za večerjo ga bova imela, veš, samo zaradi tvoje pesmi. Saj sem ti obljubil in svoje obljube se zna Bedanec pošteno držati... A veš kaj, Kekec? Pojdiva na goličevje, pa zapojva Kosobrinu tisto tvojo pesem, da se bo usajal možiček in bo še bolj osivel. Kar pojdiva!«

In Bedanec je pograbil Kekca in ga je vlekel za sabo. Kekec se ni prav nič upiral, ampak je šel radevolje z njim. »Stric Bedanec,« je govoril Kekec spotoma. »Rekli ste mi že nekajkrat, da je Kosobrin zajček. A veste, da ste resnico govorili? Videl sem sam, na lastne oči sem videl, da je Kosobrin zajček, ki se ustraši vsake muhe. In ravnokar se je ustrašil krivokljunega orla, ki mu je odnesel lepo ovco. Pa se je Kosobrin bal; a jaz se nisem bal krivokljunca, ko me je hotel imeti za večerjo. Zaradi tega mi je pa tudi dal orel za spomin svoje najlepše pero, ki ga nosim zdaj za klobukom. Veste, zato ga nosim, da me spozna orel takoj in se mi umakne, kakor hitro me zagleda.«

»Zajček je Kosobrin, velik zajček,« je odgovoril Bedanec. »Zato ga pa ne morem videti. Sam se čudim, da je mogel biti tako pogumen, da mi je ugrabil Meno. Resnično se čudim...«

Prišla sta na goličevje in sta zapela tisto pesem o Kosobrinu. Možiček se je prikazal na skali in je v početku trikrat zamahnil z roko. Toda kar hipoma se je zasmel in se je smejal potem veselo, da se je tolkel po kolenih. Ko sta Bedanec in Kekec odpela pesem, je zavpil preko soteske: »Hej, Bedanec! Strašen si in močen kot medved, jaz pa sem majhen. A rečem ti, Bedanec, da imam jaz v mezincu več pameti, kakor jo imaš ti v glavi. Ali misliš, da se bom jaz jezil zaradi neumne pesmi, ki si jo je izmislil otrok? Hej, Bedanec, Bedanec! Rečem ti, da si neumnejši kot otrok. Misliš, da se jezim zaradi tvoje pesmi? A rečem ti, da se samo smejem, da se bom smejal tudi jutri. Ti pa prepevaj, kolikor hočeš!«

Bedanec je stisnil svoje silne pesti in je zaškripal z zobmi. »Zajček, ti prismojeni zajček!« je zaklical Kosobrinu. »Otroci se že norčujejo iz tebe, ker si tak zajček... A pokazal ti bom že še pošteno, ko te zgrabijo moje roke. O, ne ubežiš mi, nikoli mi ne ubežiš! Enkrat si že bil v mojih pesteh. A izmazal si se, ker te je rešil siromašen otrok, ki ima stokrat več poguma nego ti, zajček!«

»Pa pridi k meni, če moreš!« se je grohotal Kosobrin. »O, velika je tvoja glava, zadosti velika, da bi si lahko izmislila pot, ki drži v moje domovanje. Pa tvoja pamet je manjša, veliko manjša, nego



pamet zajčka, ki o njem vedno govoriš. Bedanec, Bedanec! Bolje je, da si tiho in ostaneš lepo doma in se ne prikazuješ pametnim ljudem...«

Še dosti drugega sta si očitala Bedanec in Kosobrin. Kekec pa je molčal in se je smejal sam pri sebi. Drgnil si je roke in se je samo muzal. Toda kmalu ga je minila dobra volja. Zakaj Bedanec se je okrenil in je odšel po strmini. Potegnil je Kekca za sabo in ga je pošteno zgrabil, ko sta prišla v gozd. Za ušesa ga je pograbil in mu je govoril ves razkačen: »Izmislil si pesem — pa misliš, da se tista pesem kaj prime tega zajčka? Kaj nisi slišal, kako se je nama posmehoval? Kekec, Kekec! Hudo ti bo še, strašno hudo... Za norca si me imel, samo za norca, ko si izmislil tisto pesem.«

»Kaj pravite, stric Bedanec?« se je zavzel Kekec in se je drgnil po ščemečih ušesih. »Nikogar na svetu še nisem imel za norca. Še najmanj pa vas. Kaj morem za to, če vam je ugajala moja pesem in ste jo kar prepevali Kosobrinu, ki se vam zdaj zaradi tega smeje in vas zmerja! Saj nisem jaz ničesar kriv. Pesem je moja, Kosobrin pa se posmehuje samo meni; a vam, stric Bedanec, se smeje samo zaradi tega, ker mu pojete tisto pesem... Pa mi recite, da ni tako.«

Bedanec mu ni ničesar odgovoril, ampak je samo stiskal pesti in je šel naglo proti svojemu domu. Tam se je spravil na srnjaka in ga je pričel razrezovati. Velik kos ga je odrezal; ponesel ga je v kočo in ga je nataknil nad ognjem na železen drog. A Kekec je ostal zunaj kočice. Gledal je po dolini, ki se je nad njo polagoma večeril poletni dan. Mirno in pokojno je bilo vse nad zagorsko dolino. In v ta sveti mir so gledali vseokrog beli snežniki, ki so se kopali v zadnji, plameneči zarji. Kekec je bil pobit in se je še vedno držal za ušesa, ki je bil zanje Bedanec nemilo potegnil in ki so ga še vedno prav gorko ščemela. »Ne bo dobro, resnično ne bo dobro,« je godrnjal Kekec zlovoljen. »Bedanec je hud kakor ris in še marsikdaj me pograbi za ušesa in za lase. Pa me bo bolelo, neprestano bolelo... O, najbolje bo, da mu pobegnem. Toda kako naj pobegnem, ko pa se Bedancu ne morem skriti nikamor na vsem širokem svetu? Gorje, gorje, da je tako...«

In Kekec je postal malodušen, ves pogum ga je zapustil. Minila ga je vsa razigranost in tudi dobra volja ga je minila. Kar glavo je povešal in je gledal na temni mrak, ki se je dvigal iz ozke dolinice in se je bližal vedno bolj vrhovom žarečih gorá. A tedaj je stopil Bedanec na prag. »Hodi večerjat!« je rekel osorno in se je zopet obrnil.

»Ali bi šel?« je pomislil Kekec sam pri sebi. »Kaj pa, če bi se malo skujal? Saj mi ni prav nič za srnjakovo pečenko.« — Že je mislil kar zunaj ostati. Toda premislil se je, ker je čutil, da je vendarle prav pošteno lačen. Zato pa je šel v kočo in je sedel molče za mizo. Bedanec je postavil predenj velik kos pražene divjačine in kos črnega kruha in ni izpregovoril besedice. — Po večerji pa je šel Bedanec nekajkrat po izbi gori in doli. Obraz mu je postajal vedno bolj mračen

in stiskal je vedno bolj pesti. A kar nenadoma se je ustavil in je udaril z vso močjo po mizi, ki je za njo Kekec sedel. »Rečem ti, pobič, nocoj ti rečem zadnjikrat, da mi pojdeš h Kosobrinu,« je zavpil, da se je lesena koča kar potresla. »Zjutraj mi vstaneš že ob svitu, pa se splaziš do Kosobrina. Pa mi privedeš Meno in si zapomniš skrivno pot, ki drži do Kosobrinove bajte. Potem pa grem jaz sam tja — in rečem ti, pobič, da starem tega zajčka, z rokami ga starem tako gotovo, kakor starem nocoj tebe, če mi ne obljubiš, da pojdeš jutri h Kosobrinu.«

Kekec je ostrmel, ker je videl Bedanca tako razjarjenega kot še nikoli. Kar šinilo je Kekcu nekaj mrzlega po hrbtu in nehoté se je prijel za ušesa. Zaman mu je prišlo v glavo sto misli, ki bi z njimi mogoče nekoliko potolažil Bedančevo jezo. A Kekec je molčal. Strmel je orjaku v divji obraz. Niti zganil se ni več, ampak je molčal, samo molčal.

»No, ali bo kaj?« je zarjul Bedanec in je udaril vnovič po mizi. Kekec je zmajal z glavo in je vstal počasi izza mize. Ni izpregovoril besedice, ampak se je stisnil k steni in se je hotel zmuzniti do sena, kjer je bilo njegovo ležišče. A še preden je napravil tri korake, ga je že zgrabil Bedanec, neusmiljeno ga je zgrabil s svojimi trdimi rokami. Stresel ga je na vso moč in je vpil: »Ali pojdeš? Ha, ali pojdeš? Hitro mi reci, da pojdeš, ker drugače te starem še to uro... Ali pojdeš? Ali pojdeš?«

Kekec se je pričel zvijati, da bi se rešil debelih, železnih pesti. A vse mu ni prav nič pomagalo. Pesti so ga stiskale vedno huje, da je po Kekcu kar pokalo. To pa je razvnelo Kekca. Zapihal je in je cepetnil z nogo po tleh. »Hej, stric Bedanec!« je zavpil. »Pa kaj me že zopet mikastite? Saj sem vam že včeraj povedal, da se zaman jezite in me zaman pestite... Ne pojdem h Kosobrinu po Meno, naká, nikoli ne pojdem, pa če se tudi desetkrat na glavo postavite... Nisem nepridiprav pa tudi ne bom zaradi vas. Mislite nemara, da ste me ulovili na srnjakovo pečenko, kakor sem jaz ulovil Pehlinega volka... O, ne bojim se, ne bojim se... Ne pojdem h Kosobrinu, naká, ne pojdem... Pa me nabijte, če hočete!«

Kekec je utihnil in je stisnil ustna. Zamizal je, ko ga je udarila po hrbtu prvič Bedančeva roka. A ko se ga je doteknila roka desetič, tedaj pa se je Kekec zasmel porogljivo: »No, kaj vam še ni zadosti, stric Bedanec? No, kaj vas še ne boli roka? Pa zakaj se mučite, stric Bedanec? Ha, zakaj?«

Posmejal se je Kekec še enkrat, a Bedanec se je kar stresel, ko je slišal Kekčev smeh. Zasukal je svoje dolge roke. Pograbil je dečka okrog pasa; dvignil ga je visoko proti stropu; zasukal ga je in ga je vrgel tja v temni kot, kjer je ležalo razmetano seno. Kekcu je zaprlo

sapo, ko je letel po zraku, in kar zabliskalo se mu je pred očmi, ko je priletel na seno. V prvem trenutku se je prijel za glavo in je potipal, če je še cela. Toda ničesar hudega se mu ni pripetilo. Samo pretresel se je bil pošteno, da se mu je v glavi močno vrtelo. »Glej, no — pa



sem mislil, da me bo konec,« je pomislil. »Res sem tudi letel po zraku, kakor da bi bil ptič, a ne Kekec . . . Hvala Bogu, da ni bilo nič hujšega. To ti je hudoba ta Bedanec! Pa usmiljenja ne pozna prav nič . . . Bog ve, nemara stopi še k meni, ker mu ni zadosti, da me je ravnokar tako nabil, kakor ni menda še nikoli nikogar. Nemara me pa še celó ubije? Ne bilo bi dobro, ne bilo bi dobro . . .«

In Kekec je dvignil v svoji bojazni glavo, da bi pogledal po Bedancu in ga je tudi zagledal. Bedanec je stal kraj mize in je strmel v gorečo lojevko. Še vedno je stiskal pesti in je godrnjal nerazločne besede. Naposled pa se je okrenil in je odšel naglo iz koč. Zaloputnil je težka vrata za sabo, in Kekec je slišal, kako jih je zaprl odzunaj. Čule so se še njegove nagle, težke stopinje — potem pa je bilo vse tiho. Samo žerjavica tam na ognjišču je tlela in se je utrinjala potihoma, s komaj slišnim prasketanjem.

»Ha, odšel je hudobec,« se je oddahnil Kekec in se je trikrat pretegnil. »Zdaj bo rogovilil nekaj časa tam zunaj po gozdu in bo pravil zverinam, kako je ustrašoval Kekca, ki pa se mu je pošteno zasmeljal v obraz. Hej, dasi me boli hrbet kot še nikoli in mi po glavi vse brenči, vendar sem vesel, da sem ga tako nasukal . . . Saj vem, da me bo jutri zopet in pojutrišnjem tudi . . . Ovbe, ovbe! V strašen kraj sem prišel. O, nikoli ne pridem iz tega kraja! Pa če vendarle pridem, pa pridem gotovo brez nog, brez rok in brez glave. Posmehovali se

mi bodo vsi in paglavci se mi bodo režali, ko zvedo, kako me je pretepal Bedanec na gori. Sram me bo, da se še na cesto ne bom upal pokazati... Kekec, Kekec! Kam si prišel?»

Vsega tega se je domislil Kekec. V seno je zaril glavo in je na glas zajokal. A Kekec ni jokal zaradi strahu in bolečine. Kekec je jokal samo zaradi sramote, ki mu jo je nakopal divji Bedanec. To pa je Kekca tako jezilo, da je kar stiskal pesti in bil z nogami po senu in jokal na glas. — Ko se je nekoliko pomiril, se je napol dvignil in si je obrisal mokri obraz. Gledal je po razsvetljeni koči, gledal z jeznimi pogledi in je mrmral ves razjarjen: »Pobegniti moram odtod — še jutri moram pobegniti. Vso noč bom premišljal, kako naj ukarim Bedanca in niti oči ne zatisnem... Hudoba je Bedanec, velika hudoba. Zato pa moram jutri pobegniti. Saj pa tudi dela z mano, kakor bi bil jaz drvo, a ne Kekec. Čakaj me, Bedanec! Nocoj te bo strašilo sto sov. Ti, Bedanec, pa glej, kako se jih iznebiš! Nocoj je Kekec gluh, na obe ušesi je gluh...«

Kekec ni utegnil dalje razmišljati in ukrepati. Bedanec je prišel domov in ni niti pogledal po dečku. Hitro je ugasnil luč in se je vrgel na pograd. Kekec je poslušal in je čul, kako nemirno se obrača Bedanec po pogradu, ker ni hotel priti spanec k njemu. S tem pa je bil Kekec zadovoljen, da se je kar posmehoval. »Da bi vsaj huda móra prišla, da bi ga nekoliko potlačila,« si je mislil. »Kar privoščil bi mu, ker je taka hudoba... Smejal bi se jaz in bi še celó pomagal móri... He-he, domislil sem se sov, ki se jih Bedanec tako boji. Kar jutri pojdem v gozd, pa ulovim tam v samotnem duplu živo sovo. Prinesem jo v kočó in jo podtaknem Bedancu v pograd. Hej, to bo zarjul hudobec, ko ga pogleda živa sova in ga nemilo prasne po kosmatem obrazu. Pa se ustraši hudoba, tako ustraši, da pobegne z naših gorá in ga ne bo več nazaj. Mene pa pusti tukaj, in svoboden bom — resnično bom svoboden...«

Domislil se je Kekec tega in je v svojem veselju tlesknil z rokami. Kar sedel je na bornem ležišču in je gledal, gledal v temo. — »Tevjém-tevjém-uhu«, je pričel skovikati s strašnim glasom, da je bilo grozno v samotni gorski koči.

Bedanec je planil s pograda in si je zatisnil ušesa. Zdrvel je naravnost do ognjišča in je razpihal tlečo žerjavico in je vrgel nanj suhega dračja. A strašno skovikanje ni utihnilo, dasi je svetel plamen razsvetil vso kočó. Kekec je videl Bedanca, kako je zgrabil dolgo palico in je pričel razbijati po stropu. »Vš-vš-vš!« je vpil, da bi prepodil nevšečno nočno ptico.

Skovikanje je utihnilo, in Bedanec se je oddahnil, pa je že stopil k pogradu, da bi legel. A tedaj se je oglasila sova zopet, in Bedanec jo je moral zopet preganjati. To se je ponovilo pač desetkrat.

Bedancu je že tekel znoj curkoma s čela in bil je tako spehan in prestrašen, da ni mogel nič več. Ko se je sova oglasila enajstič, se je zatekel h Kekcu. »Daj, Kekec, daj, pa mi preženi to grozovito pošast,« je rekel s prosečim glasom. »Sinoči si jo zapodil tako lepo, pa jo moraš tudi danes zapoditi.«

»Naj bo, stric Bedanec!« je odvrnil Kekec. »Lahko bi se zdaj maščeval nad vami, ker ste me tako pretepli. Pa nočem, ker jaz nisem človek, ki bi koga mučil. Dober človek sem in nisem hudoba, kakor so nekateri. Zato pa vam preženem sovo.«

In Kekec je samo zavpil: »Poberi se, nevšečnica malopridna, in pusti nas v miru!« — Pa se ni sova oglasila nič več, in bilo je zopet vse mirno in tiho okrog. Bedanec je legel v pograd, a še dolgo ni mogel zaspati.

»No, pa sem mu zopet pošteno zagodel,« si je dejal Kekec ves razveseljen. »A jutri bo godba po tej koči, jutri, ko pride resnična sova semkaj. Hehe, to bo ples! Kekec in sova bosta godla, a stric Bedanec bo plesall«



Pri zibelki.

O ajaj, ajaj, sinek moj,
pomoč naj božja bo s teboj,
ni treba se ničesar bati,
ob zibki čuva tvoja mati!

Zdaj zlati časi ti cvetó,
kasneje več ne bo tako,
skrbi ob postelji prežale,
sladak ti bodo mir jemale...

Zdaj k tebi angeli hite,
te v sanje zibljejo sadké,
kasneje ti dospejo v sili,
da bodo ti solzé sušili!

O ajaj, ajaj, sinek moj,
že pozna ura je nocoj,
a čas naj bo katerikoli,
ob zibki tvoja mati molil!

Janko Leban.

IVO TROŠT:

Stanko in Milko.

UMAZANCA IN VODA.



Stanko in Milko sta morala slušati mater in se brž umiti. Drug drugemu sta se veselo smehljala, ko sta bila zopet snažna. Ali vodi sta se pa sklenila maščevati.

»Pretepsti jo je treba!« svetuje Milko.

»Ne! Umazati jo morava!« meni Stanko. »To bo hujša kazen.«

»Pa res,« se zasmee Milko. »Tudi voda naj se pojde umivat; ha, ha!«

Takoj jo ubereta v kuhinjo, kjer je nedavno prej Stanko slastno grizel omet, Milko pa zobal oglje. Nameravala sta pobrati ostanke redkih slaščic in jih nesti v potok, ki je žuborel mimo hiše. No, ostanke je mama takoj za njima pomedla in vrgla na smetišče. A to ju ne oplaši. Brez vsakršnega povelja sedeta kakor prej k delu: Stanko kruši z desnico omet iz zidu in ga zbira v levo pest. Milko iztika za ogljem na ognjišču. Nobeden njiju pa ni slutil, da ju iz sobe skrivaje opazuje mati. Toliko da ni že stopila k njima in ju kaznovala zaradi trme in neposlušnosti. Ko vidi, da ne nosita več nešnage v usta, samo čaka, kaj nameravata mala junaka.

Kmalu stopata skozi vežo na dvorišče, Stanko naprej, Milko maha z zaprtimi pestmi za njim z dvorišča k vodi: »Na!« zavpije Stanko in vrže dve pesti oglja v potoček. »Tudi ti se boš umivala, ha, ha!« — »Na!« zakriči Milko, dvigne obe pesti polni ometa in trešči omet v vodo s tako silo, da bi bil kmalu še sam telebil v potoček, zraven pa zarjove zmagovito: »Boš že videla, kako bo, ko te zapodi mama umivat, he—he!«

In oba upirata oči v vodo, kaj bo umazana storila. Toda obrazka, prej vesela in hudomušna, se takoj zresnita: Milkov omet se je brez vsake nesnažne sledi pogreznil na dno, Stankovo oglje je odnesla voda s seboj, sama je pa ostala čista.

»Ti,« zavpije bratec Milku, »voda se takoj umije, kadar se umaže!«

»Jaz mislim, da se niti ne umaže nikoli, tako se boji mame,« do-stavi Stanko.

Oba se tedaj spomnita materinih očitkov zaradi nesnage, pa se nasmehmeta drug drugemu: »Kako prav, da naju ni videla mama!« Ali njima za hrbtom se oglasi mama, ki je vse dobro videla in slišala ter se pošali: »Danes pa res nimata sreče!« Temu sta dečka rada pritrdila, a samo na tihem.

JOJ, NESLOGE!

Milko se je jezil na bratca, ki ni hotel, da bi veljala njegova, da bi bila vodo pretepla. Obveljala je Stankova, da bi vodo prisilila, naj bi se šla na materino povelje umivat, pa se voda ni umazala ne od ometa ne od oglja, a njima so se tisti večer vsi smejali okolo mize, gotovo se je smejala še voda, ki je šumljala mimo hiše. Poslej sta se nekako ogibala drug drugemu. Mama je menila, da bosta mala neugnanca poslej vsak zase rajša slušala in manj nagajala. Pa res!

»Pojdita, dečka,« veli mati, »na dvorišče nabirat treščic pa mi jih prinesita, da zavre sladko mleko!«

Drug za drugim se molče izgubita na dvorišče. Oba sta gojila v srcu željo, da bi se osvetila zaradi dosedanjih nezdod. Menila sta namreč, da so jih krivi drugi in ne sama. Zato je Milko molče nabiral treščice in jih nosil v vodo, Stanko je pa pridno nosil treščice na okrušeni zid okolo dvorišča. Drug za drugega se ni zmenil, kaj dela. Ko ju le predolgo ni s treščicami od nikoder, se je mami zdelo, da zopet nekaj ne bo prav. Pride na prag, vidi navzkrižna junaka in tleskne z rokami: »Mlekce bi bila lahko že davno muca polizala, ko bi čakalo vajinih treščic, da bi ob njih zavrelo! Samo zakaj jih nista prinesla meni?«

Stanko meni, da je zato skladal trske na zid, ker ga je hotel zakriti Milku, da bi več z njega ne krušil ometa in ga ne nosil v usta. Milko tudi ni hotel zaostati v svoji modrosti, pa je materi pojasnil, da je zato nosil trske v vodo, ker se je bal, da bi doma zgorele, pa bi ostalo oglje in bi ga bratec Stanko zopet nosil v usta.

»In — zato ker vama je ukazala mama treščice prinesiti njej, tega ni vedel nobeden! Vse počneta narobe. Čakajta! Mleko dam nocoj mački, ki se sama umiva — pa še rada!« Po teh besedah nabere mama pest treščic in se vrne v hišo. Stanko se jezi na bratca: »Zakaj si tako otročji! Rajši bi bil rekel mami, da si nosil treščice v vodo, naj jih voda nese mami! Nikoli ne boš pameten!«

Milko se pa postavi moško na tako očitjanje: »Ali meniš, da boš ti kmalu pameten? Mari bi bil ti rekel, da si nosil zato trščice na zid, ker si hotel, da jih zid odnese mami. Pa bi bilo drugače!«

V neslogi sta se ločila do prihodnje nezdode.

SREČA.

Slednjič je voda le bila kaznovana zato, ker sta se morala Stanko in Milko v njej tako nerada umivati. O, kako sta se smejala!

Nekega popoldne poleti se nebo razjezi, bliska, grmi in toča se usuje kot orehi. Dečka sta doslej gledala s praga. Ali ko vidita, da bije toča po vodi v potoku in po lužah na dvorišču, stečeta bliže.

Z rokama pokrijeta goli glavic, ki jima toča ni prizanašala, in se složno veselita, ko škropi tepena voda jezno proti njima in na vse strani. Kdo bi se umikal pod streho? Saj bije toča vodo, kolikor more.

»Zdaj pa imaš, voda!« se norčuje Stanko. »Ti si ne moreš pokriti glave z rokami, pa te boli, hi, hi! Ker nimaš glave!« Milko po pomaga: »In pa ker nimaš rok, da bi si jo pokrila, he, he!«

»Stanko, Milko!« ju zakliče mama z domačega praga. Oba mokra in blatna sta ropotala preko dvorišča pravit materi, kako je danes voda tepena. Ha, hal

Seveda je mama zopet ukrenila drugače z dozdevno srečo.



Mlada rast.

Kadar mlada rast poganja,
zemlja v radost se odene,
solnce se z neba ji klanja,
sape zapodi ledene,
z roso čisto jo napaja,
z roso biserno iz raja.

Kadar mlada rast poganja,
zemlja vsa je kot nevesta
ptičic zbor ji v čast pozvanja,
s cvetjem je odeta cesta:
da veselo bi zorela,
zlatih časov doživela!

Fr. Ločniškar.

Majdka in solnčna žarka.

Solnček zlati — skrbni očka
od strahu pojema:
Sinčka dva — pramenčka živa
hladna smrt objema...

Kradoma sta skozi špranjo
v izbico pokukala
in za nosek punčko Majdko
v zibelki pocukala.

Vsa osupla jih je Majdka
brž po prstih krcnila,
a potem jih mucu v gobček
brezobzirno brcnila...

Muca se je zarežala
in pokazala zobé,
potepuščka vrišč zagnala:
»Jojme, očka, kje si, kje? ...«

Miroslav Kunčič.

Dve liliji.



(Lesorez)

Kako si lepa, lilija!
Sneženo, beli so ti cveti,
znak srca si nedolžnega.
Prijetno mi je nate zreti,
saj slaba vest me ne teži:
dolžnosti svoje izpolnjujem
in tujih ne želim stvari;

ljudi nikdar ne obrekujem,
a če kdaj kaj odveč imam,
še siromakom rada dam.
Tako me mati je učila,
jaz slušala sem jo zvestó,
mir srčni sem si ohranila,
kot ptička pojem brezskrbnó.

Fr. Rojec.

KOMPOLJSKI:

Kako sem spoznal svojega brata.



udna zgodba vam je to!

Bratje in sestre se navadno poznajo že od malih nog. Tudi jaz sem poznal svoje tri bratce že, odkar sem se zavedal življenja. Saj smo skupaj rasli, skupaj preživljali vesele in žalostne dni svoje mladosti, ki je bila lepa, kakor more biti lepa le mladost. Svojega četrtega brata pa sem spoznal šele pred petimi leti, ko sem jih nosil jaz že okrog štirideset na svojem križu, on pa še nekaj prek. Ko sva se videla prvič, sva bila torej že precej v letih. Ali ni res to čudno, da sva se sešla šele po štiridesetih letih prvokrat? In vendar je temu tako.

Pa poslušajte to zanimivo zgodbo!

Bilo je pred petimi leti meseca februarja.

Na prstih lahko izračunimo, da se je takrat pisalo l. 1919. To letnico si lahko zapomnimo, ker ima dve devetnajstički. Mi starejši jo bomo pa dolgo, dolgo pomnili še iz raznih drugih vzrokov. Bilo je namreč tisto leto prvo leto naše svobode. Komaj nekaj mesecev prej so popadali z naših rok in nog težki okovi, v katere je bil ukoval naš narod že pred sto in sto leti tujec. Tistega leta (torej 1919) pa smo prvič zadihali prosteje. Eh, prijatelji mladi, da bi vi vedeli in čutili, kako je človeku pri srcu in v duši, kadar pride iz dolgoletne temne ječe zopet v svobodo, kjer ga boža in poljublja zlato solnce, kjer ga hladi lahen vetrič, kjer se čuti kot brat med brati!...

Tisto leto, ko nas je prvokrat objela svoboda s svojimi mehкими rokami in nam dahnila na čelo poljub, smo jokali od veselja in sreče ter hvalili Boga, da nam je dal doživeti tako vroče zaželeni in tako nestrpno pričakovani trenutek. Takrat sva se srečala tudi midva.

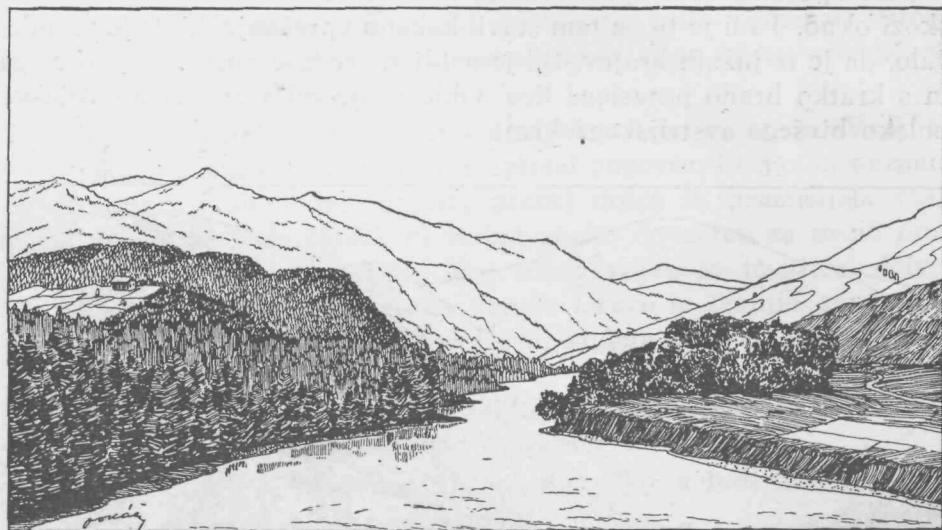
Bilo je pa takole:

V tistem času sem jaz služboval v severnem koticu Slovenije, v lepi Dravski dolini, med ponosnim Pohorjem in razoranim Kozjakom. Rajsko lep košček slovenske zemljice je to! A razmere, ki so vladale tu do prevrata in še nekaj mesecev pozneje, so bile uprav peklenške. Peščica prešernih in nadutih tujcev je gospodarila nad domačini, kakor ji je velevalo lastno srce in pa nemški Dunaj. Ob priliki vam povem še več zanimivih dogodkov iz tega koščka slovenske zemlje za njegove črne sužnosti.

Leta 1919. pa je nanoslo, da sem imel nujne posle v obmejnem Mariboru, in sicer kmalu potem, ko je Maribor docela pretrgal verige sužnosti in stopil ponosno in samozavestno kot Jugosloven pred svet.

Kadar pride človek s kmetov v mesto, ima navadno vse polno manjših in večjih opravkov. Treba je nakupiti raznih malenkosti,

zglasiti se tu in tam, in tako mu mine čas, da še sam ne ve, kdaj. Vsa ta pota in skrbi, da bi česa ne pozabil, ga pa tudi utrudijo. Zato se počepno oddahne, ko zopet sede na vlak, da ga popelje proti domu.



Dravska dolina (na levi Pohorje, na desni Kozjak). Pogled iz Studencev pri Mariboru.

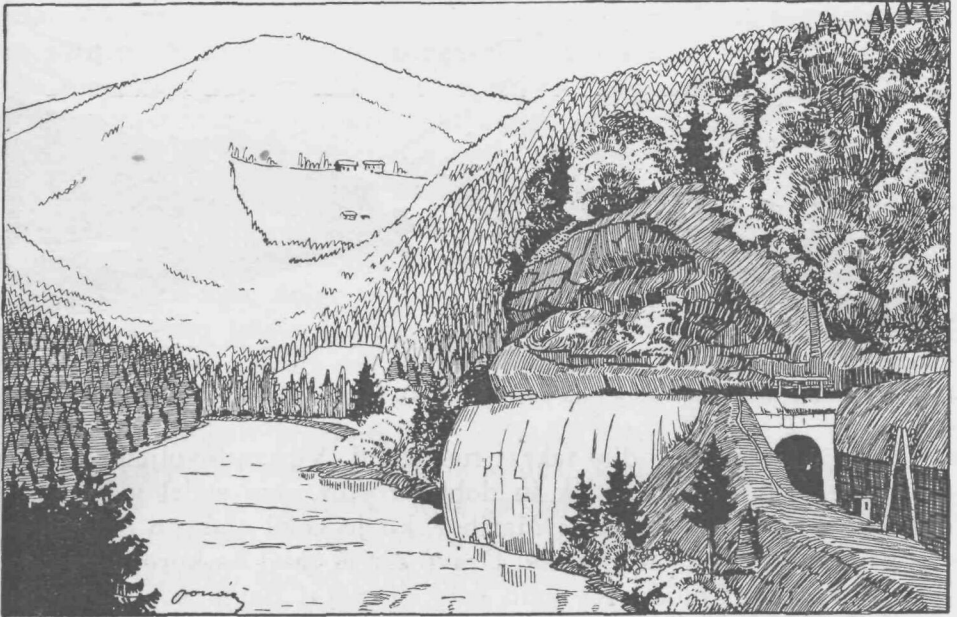
Prav tako se je godilo takrat tudi meni. Ves zadovoljen, da sem še ujel v zadnjem hipu vlak in dobil prostor, sem sedel v kotu pri oknu in zrl na jugoslovenski Maribor, ko je vozil vlak po dolgem in visokem železniškem mostu nad Dravo ter je zavil na koroško progo. Na »Koroškem kolodvoru« smo sprejeli nekaj novih sopotnikov in vlak je odsopel proti prijaznemu Limbušu in starodavnim Rušam, ki slové zaradi tvornice dušika, ki je prva in največja v naši domovini. Ruše so pa znane tudi širom Slovenije zaradi l. 1914. Ob izbruhu vojne so dale največ stanovalcev graškim ječam zaradi trdne narodne zavednosti Rušanov. Nemci so jim dali ime »Mali Beograd«, ker so Rušani kakor splošno Slovenci že od nekdanj sočuvstvovali s Srbi.

Od Ruš naprej se mariborska kotlina zoži tako močno, da imajo od znane falske elektrarne, ki je tudi največja v naši državi, po soteski med Pohorjem in Kozjakom komaj pot Drava, železniška proga in cesta. Marsikje so morali železnici vsekati tir v trdo skalo, ker ni bilo drugače prostora. Široka Drava pa si je zdolbla sama globoko strugo, da se je prerila skozi vsako sotesko.

Šele od postaje Fale naprej, kjer si umivata starini Kozjak in Pohorje svoje noge v Dravi in zapirata s svojima, z bukovimi in smrekovimi gozdovi porasloma trupoma vsak razgled radovednemu potniku, sem se ozrl po svojih sopotnikih. Večinoma so bili trdi in grčavi Pohorci, ki so se vračali iz mesta. To so vam na videz nekako

okorni in počasni ljudje, a imajo dobro in mehko srce. Med njimi nisem opazil nobenega svojega bližnjega znanca. Zato mi je ostal pogled naposled na mojem sosedu, ki je sedel ravno nasproti meni.

Že spotoma sem opazoval, da mož gleda z velikim zanimanjem skozi okno. Tudi je tu pa tam stavil kakšno vprašanje, ki ga je razodevalo, da je iz južnih krajev. Bil je suhljat, srednje postave, zagorelega in s kratko brado poraslega lica. Oblečen je bil v ponošeno vojaško obleko bivšega avstrijskega kroja.



Fala; železniški predor pod „Falsko pečjo“.

Kdo se je takrat zanimal za vojake, ko smo bili vsi vojaškega stanu in vojne do grla siti! Zmenili se nismo niti za častnike in nadute avstrijske generale! Preprosto vojaštvo se nam je smililo v dno duše in zato smo rajši pogled usmerili drugam, da nismo gledali teh bednikov med bednimi, ker jim itak nismo mogli pomagati.

Čudovitih zgodb, ki bi jih lahko pripovedoval vsak, ni hotel nihče več poslušati. Saj jih je doživljal vsak izmed nas doma in na fronti. In vse te zgodbe so bile tako trpke in žalostne, da bi se človek zjokal, ko bi jih ne bil že navajen vsak dan in jih doživljal sam dan za dnem.

Vlak je sopihal mimo postaje Sv. Lovrenc na Pohorju in mimo Brezna. Veliki skladi rezanega lesa na obeh postajah so pričali, da redi prebivalce teh krajev les. Poleg lesa si lahko videl tukaj tudi velike kupe kamenja v večjih in manjših kockah. To je pohorski kremenjak, s katerim tlakujejo po mestih ceste in ulice. Takrat seveda

nismo še mislili na to, da se bodo kdaj tlakovale ceste in ulice našega ponosnega Beograda ravno s tem kamenjem, kakor se sedaj že dogaja in se bo še bolj dogajalo, kadar se povrnejo tisti dobri časi, ko bo vse zopet poceni in seveda tudi železnica. Takrat bodo Beograjčani lahko rekli, da hodijo po Pohorju, čeprav ne bodo vdihavali tistega opojnega, po smoli vonjajočega zraka, kakor si ga lahko privoščimo mi Pohorci in Mariborčani.

Moji sopotniki so med seboj čebljali o tem in onem. Vsak je imel kakega znanca, s katerim je razpletel pogovor. Le jaz in neznani vojak nasproti meni sva molčala precej dolgo in premišljala vsak svoje. Je že tako, da človek ni vedno enako dovzeten za to ali ono, čeprav nima priraslega jezika. Moj sosed vojak se je pričel dolgočasiti, ker ni videl ničesar razen deroče Drave in temnih gozdov že od Ruš naprej. Zato me je izpraševal vedno bolj pogosto o vseh malenkostih.

»Ti se še nisi vozil po teh krajih?« sem ga ogovoril po južnem običaju, ker me je tudi on klical »ti brate«.

»Ne! Samo enkrat, ko smo šli na Koroško, a tudi takrat je bila temna noč in se ni videlo ničesar.«

»A bil si na Koroškem?« me je začelo zanimati.

»Da, moja četa je v Pliberku.«

»Dovoli, si ti Hrvat?«

»Ne, Srbin.«

»A kje ti je dom?«

»V niškem okrogu mi živi žena in deca.«

»Ti si kmet?«

»Da; imam kočo, nekaj zemlje in živine.«

»Sedaj pa služiš kot vojak na Koroškem.«

»Pa da. Ravno se vračam od doma k svoji četi.«

Začudil sem se, da rešuje naše Koroško preprosti srbski seljak, že blizu petdeset let star in nepismen. Doma ima ženo in deco, pa se klati po Koroškem!

»Je li zdrava deca in žena?«

»Hvala Bogu, da. I hišica je ostala, čeprav oplenjena.« Možu so se zaiskrile temne oči.

»Koliko časa te ni bilo doma?«

»Od leta 1914. do sedaj.«

»Torej nisi bil nikoli doma, odkar si odšel k vojakom?«

»Ne. Prišel je Švaba, a naša vojska je morala zapustiti domovino.«

»Znam to. A pozneje, lani, ko ste tirali sovražnika iz dežele? Nisi mogel pogledati domov?«

Mož se je nasmehnil mojemu začudenju, ker je bilo za njega vendar tako lahko in samo ob sebi umevno, čeprav je bilo meni uganka.

»Seveda bi bil lahko. Tri ure daleč od mojega doma je prodirala naša četa.«

»In ti nisi stopil domov?«

»Ne.«



Sv. Duh na Ostrem vrhu (na Kozjaku) 907 m.

»Ti ni dovolil komandant?«

In zopet se je nasmehnil.

»Ej, komandant bi bil že dovolil, a jaz ga nisem prosil.«

»Pa zakaj ne?« sem se začudil še bolj.

»I pa zato ne, ker takrat ni bilo časa misliti na dom, ženo in deco. Takrat je bilo treba tirati neprijatelja, ki je nam učinil toliko zla.«

(Konec z dvema podobama prih.)





POUK IN ZABAVA

Rešitev zemljepisne naloge v 5. številu.

S-ava

Vo-l-ga

D-o-n

Mora-v-a

L-a-ba

Dri-n-a

Bi-s-trica

Re-k-a

Dnj-e-ster

Se-r-et

Z-e-rmanja

Ko-k-ra

Dnj-e-per

Slovsanske reke.

Prav so jo rešili: František Stařy, Vladimir Tajcek, Bežigrad Drago, Skubec Franc, Miha Robežnik, Lastavec Lojze, Jurkovič Janez, Ptuj; Vincenc Brumen, Martin Kuharič, Josip Vesenjāk, Ormož; Avgust Brumen, Anton Brumen, Alojz Vesenjāk, Središče ob Dravi; Josip Tomažič, Ivo Serajnik, Ormož; Lev in Zmagoslav Pipan, Trzin pri Ljubljani; Milan Blass, Sv. Barbara pri Halozah; Ernest Hlebec, Ivan Bambek, Milko Stajnko, Ivo Likar, Ptuj; Joško Benedek, Franc Golja, Oto Frece, Erna, Hilda in Štefi Benedekove, Tereza Pečnikova, Leon in Ivan Šemrov, Herbert Kokol, Laško; Adolf Brezovšek, Vranksko; Keše Mirko in Mila, Ludvik Perko, Hrastnik; Ana Grmovškova, Anica Škrbčeva, Kristina Valenčakova, Podsreda; Adolf Pfefferer, Konjice; Jožef Kaplan, Zoran Cunder, Tončka Kocjanova, Hermina Kužnikova, Krško; Ivanka Prunkova, Loka; Lado Likar, Blanca; Jaka Frišku, Franc Capič, Sremič; France Marondini, Tončka Lipoglavškova, Mici Marondinijeva, Blanca; Štefi Kozinčeva, Karel Rebernik, Viki Kreutzeva, Sevnica; Ivan Novak, Breg; Tončka Papagajeva, Loka; J. Hermadoli, Frece in Brečko, Krško; Levko Riedl, Leskovec; Verena in Marija Kruharjevi, Francka Stoparjeva, Justina Potočnikova, Minka Petelinškova, Ana Puklova, Elizabeta Čeričeva, Jožef Ottowa, Čadram; Zorislava Lašičeva, Ormož; Elza Modretova, Dravograd; Mici Uranjkova, Podlog; Adela Širmanova, Ludmila Ratajeva, Bruno Gobec, Joško Munda, Alfred Bradač, Franjo Šebart, Studenci pri Mariboru; Franjo Rostohar, Josip Poljanec, Boris Kožuh, Maribor; Boris Sodnik, Vladimir Simončič, Miloš Breljih, Jožica Kosčeva, M. Zupančičeva, Antonija Galetova, Ljubljana; Bojan Vandot, Višnja gora; Jelena Tičeva, Litija; Štefanija Čohova, Valerija Šemrovova, Karel Praunseis, Berta Ferčnikova, Valerija Molkova, Marija Matičeva, Anton Križan, Miha Kresnik, Ivan Ribič, Stanko Tratnik, Stanko Žabkar, Celje; Ljudmila Svetinova, Ana Gmajnerjeva, Koroška Bela; Lenica Kreuzerjeva, Javornik; Vanda Uhlijeva, Loka; Franc in Jakob Babič, Cven; Ivan Spazar, Sava; Angela Zupančičeva, Zagorje; Milika Pernatova, Mirko Žolnir, Nežica Doberškova, Cirkovce; Avguštin Mulec, Sv. Trojica; Franjo Šala, Rezica Halunžanova, Rudolf Jurjašević, Matija Šafarič, Anton Haupt, Karel Čuček, Josip Jelovica, Središče; Franc Kikel, Šalovci; Valter Čepirlo, Rudolf Šemrl, Žarko Pestevšek, Celje; Vladimir Jamar, Ljubljana; Micika Prosnikova, Anton Stranšak, Franc in Rupert Meglič, Sv. Jurij ob Ščavnici; Nada in Nacek Založnikova, Celje; Valerija Molkova, Laško; Ička Lulikova, Ribnica; Edvard in Herman Pajek, Središče ob Dravi; Milica in Darinka Jenkovi, Litija; Joško Pintarič in Hinko Kincl, Št. Jurij ob j. ž.; Joško Vernik, Dravograd; Ferdo Cobl, Studenci p. M.; Brunon Juravič, Maribor; Fran Hočevār,

Novo mesto; Viktorija Dolenčeva, Log-Zaplana; Anton Knafeljc, Novo mesto; Valentin Knafeljc, Šmihel pri Novem mestu. — Ponovno opozarjamo vse reševalce, da se moremo ozirati le na one rešitve, ki nam jih pošljejo tekom prvih osmih dni po prejemu vsake »Zvončkove« številke. Poslej bomo objavljali samo imena takih reševalcev. Rešitve, ki nam pride celo mesec dni pozneje, ne moremo upoštevati. Red mora biti tukaj in tam! Končno pozivamo vse reševalce, naj pišejo svoja imena čitljivo in naj tudi ime bivališča navedejo razločno, da nam ob sestavi izkaza rešitev ne bo treba izgubljati dragocenega časa z reševanjem — ugank! To opazko smo primorani ponoviti, da ne bo zamere!

Zastavica v podobah.

Priobčil Fr. Zagorc.



Rešitev in imena priobčimo v prihodnji številki.

Zgodba o dveh lažnivih miškah.

Po svetu šli sta miški dve. Juhé! Juhé!
Po svetu šli dve miški sivki, dve lažnivki.

In ko se prva noč stori, prišli do črne sta kleti. In ker sta lačni bili, sta vanjo se splazili. Pokuka prva naokrog — sestra v špranji je čakala — nasproti špeh ji za diši. A ker se malce le je bala, si družbe k sebi zaželi, obrne se in hitro zlaže:

»Hihi, hehej! Le kar naprej! Kar za menoj! Nič se ne boji! Podolgem maček tu leži na hlebu sira, je brez ušes in brez oči! Poglej si ga, hihi, haha! Res čudna zver, nič nima nog, pa z repom si bolhê obira. Nič se ne boji! Kar za menoj!«

Tako je miška govorila.

O miška sivka, ti lažnivka!

Za zidom maček prežal je! Skok, skok!
Joj, joj! V hrbét zasadil ji zobé. To bil je jok in stok!

Sestrica komaj se rešila. Mogoče se je spokorila. Če jo nesreča je izmodrila, povedati vam res ne vem. Če v past ujela

se še ni, mogoče da še zdaj živi. Vprašajte jo sam! Lagati pa se vam ne smem...

Ernest Tiran.

Nekoliko zanimivosti iz Novega Jorka.

V Novem Jorku so izgotovili načrte za zgradbo največjega poslopja na svetu, ki bo po velikosti in višini prekašalo vse druge hiše in palače. Novi »nebotičnik« bo imel 35 nadstropij, gradbeni stroški pa so proračunjeni na 18 do 20 milijonov dolarjev, kar da v našem denarju okrog 1600 milijonov Din. V tem ogromnem poslopiju nameravajo namestiti trgovine in pisarnice. — V Novem Jorku imajo 4100 pismooscevc. Vsak od njih dostavlja pisma približno 1465tim ljudem. — Novi Jork šteje danes 6 milijonov prebivalcev. Pravijo, da to število naraste v prihodnjih 25tih letih na 30 milijonov ljudi. — Nadulčne, posulične in podzemske železnice v Novem Jorku prevozijo na leto dva in pol bilijona ljudi. Iz tega je razvidno, kako velikansko mesto je Novi Jork.

KOTIČEK · GOSPODA DOROPOLJSKEGA!



Velecenjeni gospod Doropoljski!

Blagovolite sprejeti tudi mene v svoj kotichek in prosim, ponatisnite demant v »Zvončku«. Naročnica sem »Zvončka« in ga z velikim veseljem čitam. Gospodična učiteljica Bizjakova naročuje »Zvonček« tudi za V. razred.

Z najodličnejšim spoštovanjem

Emilija Kosova,
učenka V. razreda osnovne šole v Kranju.
Odgovor:

Ljuba Emilija!

Tebe sprejemam v svoj kotichek, demanta pa ne morem, ker je rešitev prelahka. Gotovo bi se pojavilo več sto rešilcev. Kam bi pa z njimi? Naše umne glavarice hočejo težjih in bolj zamotanih ugank. A vzlic temu — lepa hvala za dobro voljo!

Kenjeni g. Doropoljski!

Letos sem tudi jaz naročnik »Zvončka«. Jako mi ugaja pravljica o Kekcu. Na mastno nedeljo smo igrali igro iz »Zvončka«, ki se imenuje »Šivilja Klara«. Tudi jaz sem igral. Bil sem palček. Igra je jako dobro uspela. Igralci smo bili vsi pohvaljeni. Ljudje bi nas radi večkrat videli. Blagovolite tudi te vrstice objaviti v koticčku, da Vam lahko prihodnjič kaj več pišem.

Z odličnim spoštovanjem

Vas pozdravlja

Milan Blass,

učenec 4. razreda, Sv. Barbara v Halozah.

Odgovor:

Ljubi Milan!

Znano mi je, da se odrasli ljudje živo zanimajo za gledališke igre, ki jih uprizarja šolska mladina. To dejstvo je vesel

dokaz, kako se zanimamo starejši ljudje za napredek mladine, ki je up in bodočnost naroda.

*

Velecenjeni g. Doropoljski!

Ker čitam v »Zvončku«, koliko otrok Vam piše, dovoljujem si tudi jaz pisati Vam nekaj vrstic. Rad čitam »Zvonček«. Jako mi ugajajo Vaše povesti in pesemce. Jako me bo veselilo, ako mi odgovorite v »Zvončku« z nekoliko besedicami.

Vljudno Vas pozdravlja

Žorž Gregorc II.,
Radovljica.

Odgovor:

Ljubi Žorž — Jurij!

Evo Ti odgovora — po Tvoji želji le nekoliko besed! Ne maram biti gostobeseden, da Te ne spravim v slabo voljo...

*

Velecenjeni gospod Doropoljski!

Tudi jaz sem prijateljica »Zvončka«, ki ga naročujem že 3. leto. Jako rada ga čitam, posebno pa Vaš cenjeni kotichek. Hodim v 6. razred osnovne mestne šole. Moji najljubši predmeti so računstvo, zemljepis, telovadba in zgodovina. Pri vseh teh predmetih se mnogo zanimivega učimo. Imela sem tisto leto precej lepo naznailo. Starši so bili zadovoljni. Tudi klavirja se učim, in sicer 3. leto. Prvo leto, ko sem bila naročnica »Zvončka«, mi je jako ugajala povest »Kekec na volčji sledi.« Imam še eno starejšo sestro, ki obiskuje 1. meščansko. Prosim Vas, priobčite tudi moje borno pisemce v svoj kotichek, če je še kaj prostora. Drugič potem kaj več, če dovolite.

Srčno Vas pozdravlja prijateljica »Zvončka«

Eka Kürbischeva.

Odgovor:

Ljuba Eka!

Verjamem, da so bili starši veseli Tvoje lepega šolskega naznanila. Mislim, da ni dobrega otroka, ki bi hotel žaliti svoje roditelje. Že misel nanje ga vzpodbuja, da vestno izvršuje svoje dolžnosti, ki jih ima do šole in ki se z njih izvrševanjem pripravlja sam za bodoče življenje.

*

Cenjeni g. Doropoljski!

Tudi mi »Zvončkarji«, učenci IV. a razreda os. š. v Kočevju, si dovoljujemo Vam poslati kratko poročilo o gledališki predstavi »Povodni mož«.

Naša šola ima svoj gledališki oder v teatralni lovnici. Na njem se je tekom dveh let vršilo že več manjših igranic. Končno pa smo učenci in učenke iz našega razreda kakor tudi iz IV. b in III. a uprizorili trodejanjko »Povodni mož«.

Igrali smo jo dne 9. in 10. februarja. Najbolj je ugajal gledalcem šegavi Mihec, pa tudi Janko in Majda ter oče Križnar so izvrstno rešili svoje vloge. Starši kakor tudi ostali posetniki so s ploskanjem dali duška svojemu zadovoljstvu. Izrazili so željo, da naj kmalu zopet igramo.

Mi učenci smo jako hvaležni g. učitelju kakor tudi gdč. razredničarkama iz ostalih razredov, da so nam pripravili toliko lepe zabave! Denar, ki ga je donesla obakratna predstava, uporabimo za nakup knjig za našo šolsko knjižnico.

Upamo, da bomo igrali v tekočem letu še več lepih iger in Vas najvljudneje prosimo, da blagovolite naše pismo priobčiti v »Zvončku«, da bodo tudi drugi »Zvončkarji« vedeli, da v Kočevju ne spimo, ampak s pridom uporabljamo šolski gledališki oder.

Jugoslovenski pozdrav!

Vam vdani

»Zvončkarji«.

Odgovor:

Ljubi »Zvončkarji«!

Prav res me navdaja veselje, ko čitam tako prijetno in prijazno poročilo. Naj vedo tudi drugi »Zvončkarji«, da v Kočevju ne spite. Obenem pa želim, da bi vas tudi posnemali v lepem in koristnem uprizorjanju gledaliških iger. Pogumno na nogel!

*

Velecenjeni gospod Doropoljski!

Prosim, da sprejmete tudi mene med svoje koticarje. Učenec sem IV. razreda štirirazredne osnovne šole v Tomišlju. Posreduje nas gospod nadučitelj Ivo Trošt.

Tudi naš gospod nadučitelj piše za »Zvonček«. Njegovo dogodbico »Ugnana jeza« smo v šoli pisali že lani, ko nam jo je posredoval.

Srčne pozdrave Vam pošilja

Franc Šušteršič.

Odgovor:

Ljubi Franc!

Tvoj gospod nadučitelj Ivo Trošt je »Zvončekov« sotrudnik že 25. leto — torej ves čas, kar naš list izhaja. Naša mladina mu je dolžna mnogo hvale in priznanja. Tisti, ki so prejeli list in čitali Troštove ljubeznive povesti pred 25imi leti, so danes že v moški dobi in se našega vrlega pripovedovalca z veseljem spominjajo. To mišeljci bodite ponosni, da imate v svoji sredi tako znamenitega moža!

*

M a j.

Pomlad se vrnila dehteča in zemlja zbudila se speča, sedaj pa čez hrib in čez plan, čez sočnato, solnčno ravan prispela pomlad je vesela in s pisanim plaščem odela te hribe, doline te krasne, Slovenske gorice te jasne. Prirodo objel je zdaj maj, življenja približal se raj. Poglejmo te gaje dehteče, v njih sanje so bujno blesteče! Tam v senci vijolice ziblje, po drevju cvetove pregiblje dih vetrca nežni, nalahni, kličoč: »Vsa bolest zdaj usahni!«

Jakob Meško,

dijak 4. razreda meščanske šole v Mariboru.

* * *

KOTIČKOV ZABAVNIK.

Pod tem naslovom bomo od časa do časa priobčevali lažje zabavne stvari, ne da bi objavljali tudi imen rešilcev. Vsak bodi zadovoljen sam s seboj, kadar se mu katerakoli rešitev posreči!

Posetnica.

Priobčil Fr. Zagorc.

G. Breza

Sestavi iz glasnikov tega imena ime kraja, kjer je imenovanec doma!